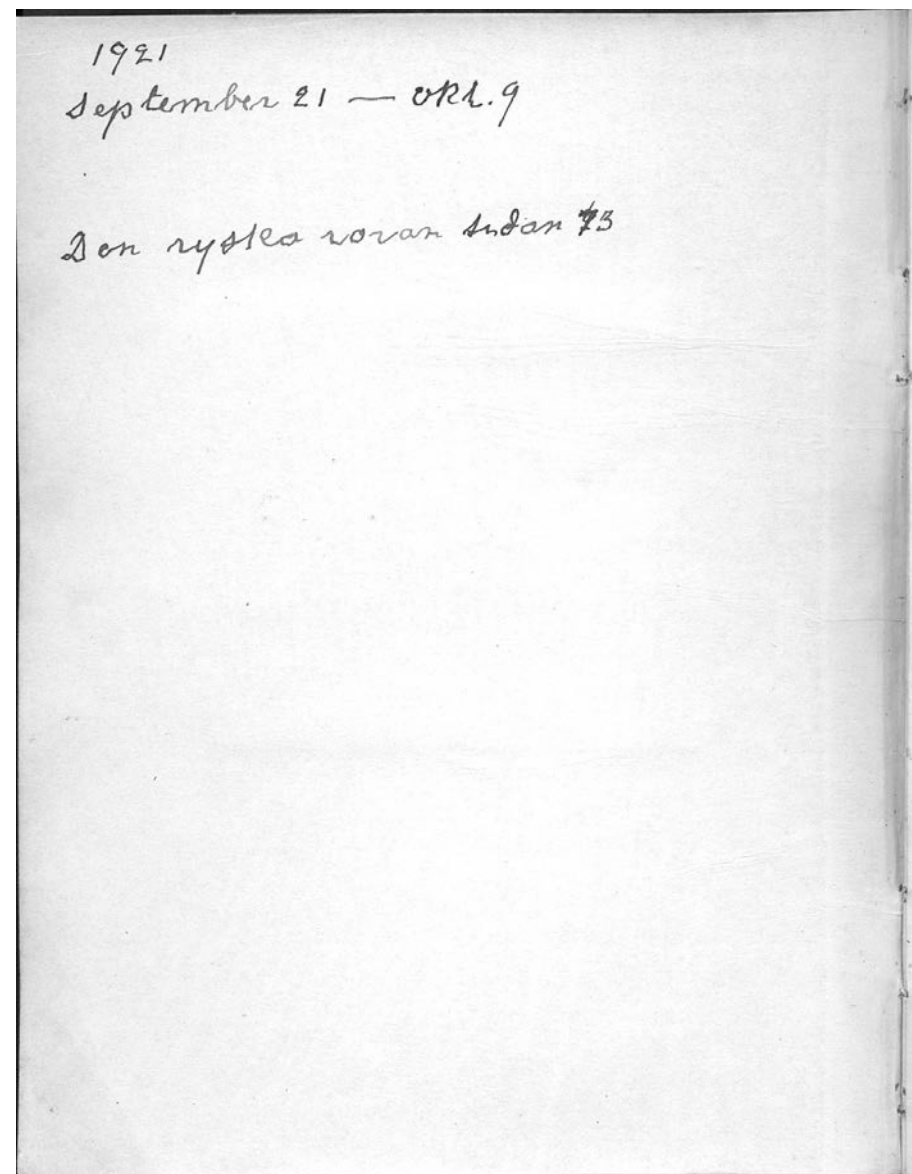
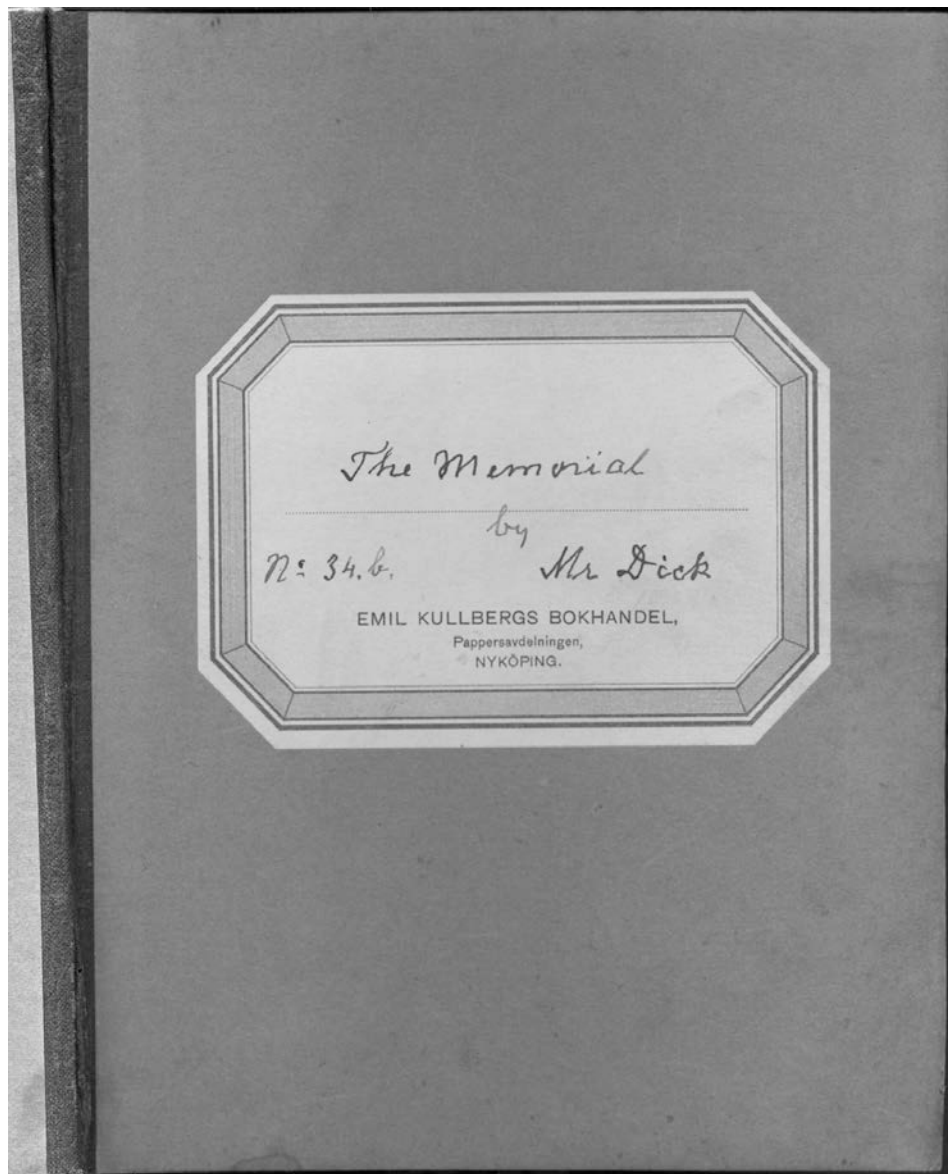

The Memorial by Mr Dick nr. 34 b

Från Görlitz telegraferas den 19de September.

Den socialdemokratiska partidagen öppnades igår af förutvarande rikskanslern Hermann Müller, som i sitt öppningsanförande riktade ett starkt angrepp mot de tysknationella. Han förklarade att mördarbrigaden Erhardt planlagt mordet på Erzberger och att mordet förberedts genom en fanatisk agitation från de tysk-nationellas sida. Det tysknationella partiet är det första tyska parti som använt mord som politiskt kampmedel. Müller framhöll att socialdemokraterna måste vara representerade i den preussiska regeringen(!)

(sidan 49 förra häftet) I en minnesruna öfver furst Eulenberg, som i dagarna skattat åt förgängelsen, läses bland annat;

Med furst Philipp zu Eulenberg und Hertsfeld bortgick en af det Hohenzollernska Tysklands på sin tid mest omtalade och mest omstridda gestalter --- sin egentliga betydelse utöfvade Eulenberg

emellertid icke som diplomat utan som hofman och en af kejsar Wilhelms förtrognaste gunstlingar. Han hörde i många år till kejsarens intimaste krets och var hans ständiga följeslagare på de beryktade Nordlandsresorna, och i denna egenskap utöfvade han ett stort inflytande på den personliga politik tyska rikets siste kejsare älskade att föra. Han betraktades som den egentligt ledande i den klick af reaktionära och feodalistiskt sinnade hofmän och militärer som bildade den hjärtligt afskydda hofkamarillan, den oansvariga "taffelrund" af män, hvilka med sin bysantinska förgudning af majestätets person och hindrande tidens röster att nå fram till denna. Hur mycket af Wilhelm II:s olycksdigra politik som får skrivas på denna krets skuldkonto undandra sig ännu historiens dom och blir kanske aldrig uppenbaradt, men visst är,

att kejsaren allt för ofta i viktiga frågor hellre lyssnade till råd från detta håll än från sina officiella rådgivare. Och råden från Eulenberg och hans vänner gingo alltid i strängt konservativ riktning --- Eulenberg var nog mest en känslotänkande politisk dilettant, som jämte sina likar hade de största möjligheter att påverka sin herre och kejsare, hvars natur var danad af samma virke^{x)}. Det var en man som endast kunde se tillbaka och för hvilka tidevarfvets utveckling var en styggelse, som med alla medel måste korrigeras. Det var en man som beredde Tysklands olycka.

Marimilian Hardens våldsamma kampanj mot kamarillan^{xx)} ledde till en rad af skandaler, processer och afslöjanden hvilka komprometterade såväl Eulenberg som flera af hans krets^{xxx)} så djupt

xxx) Krupp tvingades redan förut att begå själfmord

xx) Harden ville påvisa att Tyskland styrdes af ett kotteri sodomiter

x) Det är egentligen synd om de Gudsnådeliga Agustarna

att kejsaren icke längre kunde behålla dem i sin omgifning. Ett helt haf af moralisk smuts och deg rördes upp och man fann till hela Europas häpnad i kejsarens omedelbara omgifning en moralisk rutenhet som kom hela Tyskland att resa sig mot den handfull män, som kort förut i realiteten betydte mer än de politiska ledarna. De sopades bort och det blef så fort som möjligt tyst kring dem; den stora sedlighets och menedsprocessen mot Eulenberg afbröts på grund af furstens hälsotillstånd, som det hette och nedlades åratal derefter---

(Den arme sjuklingen framsläpade sitt återstående lif i sus och dus i Paris och andra lifvade storstäder)

Echt deutsch. Det tyska befälet på de tyska färjorna mellan Trelleborg – Sassnitz bedra de tyska återvändande krigsbarnen på ca 25 procent vid vaxling af svenska pengar^{x)} – svenska röda korset kommer att beifra denna gemenskap

x) I stället för 20 mark få således ungräken endast 15 för en svensk krona

Om resultatet af spritförbudet i Finland skrifver "Dagens Press" (finsk):

--- Ett positivt och uppbyggande nykterhetsarbete är hvad som nu mer än någonsin behöfves i förbudslagens Finland; det blir en mödosam väg att vandra innan vi ens halfvägs äro komna så långt som före förbudslagen. Men här hjälper ej annat: Ty på det här sättet super folket sig fördärfvat, svenskfolket i synnerhet ehuru man minsann i finntrakterna också kan konsten.

(Svenskarna äro hufudsakligen bosatta i kusttrakterna och ha således lättare att skaffa sig smuggelsprit^{x)}

Från Berlin telegraferas den 2^{dra} Sept.

Franska regeringen har meddelat att den beslutat draga tillbaka de trupper som i Maj sändes till de ockuperade områdena. Återtransporten till Frankrike skall vara afslutad inom denna månad. Det är härvidlag icke fråga om upphäfvande af de militära sank-

x) Dom söp nog inne på bonnvischan också

tionerna, utan endast om tillbakadragande af den så kallade Ruhrarmén

Daily Chronicle innehåller den 20de September en artikel om Sinnfeinbråket hvori under rubrik: "Sinnfeinarnas nej, krafvet på republik" läses:

Ännu en gång har De Valera afsändt ett bref som förvirrar situationen. Vi måste hålla fast vid, att det icke finns någon annan utväg för Sinnfeinarna än att inse nödvändigheten af ett kvarstannande inom partiet. Trots brefvets oklara vändningar framgår det tydligt, att Sinnfeinarna icke önska frångå principen om republik. Vi uppfatta De Valeras sista bref närmast som ett afslag. Så länge han håller fast vid krafvet om republik har han afgjort motsatt sig Lloyd-Georges enda villkor för konferens. England har erbjudit Irland fred och frihet inom engelska riket såsom de andra dominions. England har erbjudit Irland sin vänskap.

The Memorial by Mr Dick nr. 34 b

I Amerika, i de engelska kolonierna och i hela Europa betecknas vårt anbud som rättvist och fördelaktigt. Vilja De Valera och hans vänner då icke lyssna till världens många råd? Vilja hans kolleger och han själf icke lyssna till de böner om fred som irländska folket uppsända? Vilja de, så framt de känna att de icke äga tillräcklig auktoritet att förhandla med England om en öfverenskommelse, som icke rymmer möjligheten af en republik, då icke framlägga frågan för irländska folket till afgörande? (bra)

På slottet Neuborn nära staden Rosenheim i Oberbayern residerar slottsherre general von Bittenfeld, hvilken allt sedan revolutionen här utöfvar en gästvänskap i stor stil åt de kontrarevolutionära ledarna hvilka höll trådarna i sin hand vid Kappkuppen, en gästvänskap som äfven utsträckts till meningsfränder inom andra land såsom exempelvis den ungerska riksföre-

ståndare Horthy. Bland dem som gå ut och in i huset nämnas särskilt öfverste Baur, major Erhardt och Paber von Oheim, andra mindre gudar från Kappkuppen att förtiga. Där smides som bäst planer på upprättande af en katolsk sydtysk monarki under återinsättande af huset Wittelsbach och det talas till och med om framtidsperspektivet af en Donaustat, omfattande Bayern och Österrike. Allt sedan revolutionen har denna tanke, en sund tanke sedd ur Ententesynpunkt i många hjärnor fått rotfäste och under dessa högspänningens dagar mellan Berlin och München har den naturligt fått ny näring^{x)}

General Herwart von Bittenfeld som på grund af sitt imponerade yttre en sannskyldig Siegfried, kraflat sig upp i världen. Han tål emellertid inte krutrök. Två gånger har han tilldelats befäl vid fronten

x) nu, 30/9 tycks det ha blitt pannkaka af'et

The Memorial by Mr Dick nr. 34 b

och båda gångerna måste man skicka hem honom emedan han fick nervchocker vid anblicken af de otäcka fransmännen. Han ägnar sig nu uteslutande åt konspirationer.

(Ofvanstående har redan delvis förut influerat i memo)

”Hon tog sin kofta och skylde flärden (en massa ursupna buteljer) medan pastorn tog en min af höghet såsom innehafvare af de eviga sanningarna och ett boställe”

(Strindberg)

Paris den 28de September.- Presidenten i Argentinska folkförbundsföreningen Lodi har ankommit till Genève. Under en intervju förklarade han att presidenten Hardings projekt om ett nytt folkförbund nu fullständigt öfvergifvits, ty konferensen i Washington skall lösa de talrika sväfvande frågorna, hvarefter Förenta staterna bli i stånd att under gynnsammare förhållanden behandla frågan om ett närmande till Nationernas förbund.” Den dag då man till Amerikanska folket kommer att framställa

frågan om Förenta staterna skola förbli utanför folkförbundet, kommer en öfvervägande majoritet att svara nej” (hoppoms att så sker)

För många år sedan höll den kända svenskfödde Amerikaöfversten Broady ett föredrag för unga män i Stockholm, hvarvid han tydligt framhöll hurusom den svenska studenten efter sina många intelligensdödande studieår gick ut i lifvet som en ”praktisk odåga”^{x)} Öfversten gjorde därvid en jämförelse med den Amerikanska studenten för hvilken vägen till landets högsta embeten och värdigheter låg öppna efter cirka halfva antalet studieår.

Under nu pågående ”Rädda barnens” kongress har den berömde barnläkaren professor Rott i synnerligen åskådliga statistiska tabeller utvisat hur ” de svarta åren i olika afseenden inverkat på hälsotillståndet bland de tyska barnen, särskildt intressanta och noggranna undersökningar har han ägnat undernäringens inverkan på skolbarnen af hvilka

x) jämför mitt universalverktyg med hvilken man icke kan göra 12 olika saker – en examineradodåga?

öfver hälften synas lida af krigsårens lifsmedelsbrist i större eller mindre grad. Vid folkskolorna i Halle fanns i slutet af läsåret 1920-1921 ingen enda lärjunge, vare sig bland gossar eller flickor som nått normalhöjd eller normalvikt. 38,6 procent af de förra voro "tydligt undernärda", 28,7 procent "mycket starkt undernärda" och 8,2 procent "lifsfarligt undernärda". Motsvarande siffror för flickorna voro 41,1, 29,1 och 8,4 procent (således tillsammans nära 80 procent!) (på en grafisk afbildning förefaller det som om pojkarna voro omkring ett hufvud kortare än normallängden)

Dödsfallen i tuberkulos bland 15-20åringar har från 1914 till 1921 fördubblats, från $14^{\circ}/_{\text{ooo}}$ till $28^{\circ}/_{\text{ooo}}$ ^{x)}

I de franska tidningarnas kommentarer öfver inbjudningsprogrammet till Washingtonkonferensen framhålles att Frankrike är lifligt intresserad af rustningsbudgetens minskning. När Frankrike icke

x) säkert feltryck – bör vara promille

i högre grad efter kriget reducerat sin budget, har detta sin orsak i misstro mot Tyskland och torde hufvudsakligen bero på att amerikanska senaten vägrat antaga den amerikansk- engelska traktat som knutits till Versaillestraktaten och som tillförsäkrade Frankrike engelsk och amerikansk hjälp i händelse Tyskland utan provokation skulle öfverfalla Frankrike^{x)}. Hade denna traktat blifvit antagen skulle Frankrike ha kunnat reducera tjänstetiden långt under de 18 månader, som nu fastslagits.

--- Får Frankrike icke sådant stöd kan det icke bli tal om någon reducereing af de franska rustningarna till lands, ty dessa utgöra endast ett minimum af hvad landets säkerhet fordrar ---

--- Det synes tydligt att dessa kommentarer afse att förbereda England och Amerika på, att Frankrike om någon tid kommer att officiellt meddela att det

x) England står i så stor tacksamhetsskuld till Frankrike att det allt framgent bör stå vid dess sida i nödens stund

The Memorial by Mr Dick nr. 34 b

anser sig berättigadt att hålla trupper vid Rhein till dess Tyskland uppfyllt alla fredstraktatens bestämmelser utöfver den femtonårsgräns som traktaten fastställer beträffande ockupationstidens längd vid Rhein.

Berlin den 22 September. I ett tal i Pforzheim i går förklarade tyska folkpartiets ledare Stresemann att om man tillfrågade honom, huruvida han vore redo att samarbeta med det socialdemokratiska partiet, skulle han utan vidare svara ja. I stället för motsättningen vänsterblock – högerblock bör man drifva propaganda för tanken om allas gemenskap. Vi måste ingå arbetsgemenskap med socialdemokraterna (låter förståndigt – liknar ställningen i Sverige, där de frisinnade böra samarbeta med sossarna i allt som ej är skvatt galet)

Paris den 22 September. Le Temps kommenterar Ludendorffs nyligen gjorda uttalanden (i hvilken han framhåller ett Eu-

ropa måste bilda en enig front mot bolsjevismen) och säger: "Ludendorff yrkar på försoning mellan de ledande europeiska nationerna för effektivt bekämpande af bolsjevismen. Det är icke första gången som Ludendorff och andra sålunda erbjuda Tysklands medverkan mot bolsjevikfaran. Denna fara ha de emellertid själfva skapat. Det var med Ludendorffs gillande, transporten af de ryska agitatorerna^{x)} genom Tyskland ägde rum. Denna bolsjevikiska fara som man i dag anser så stor och på sätt och vis erbjuder sig bekämpa skapade Ludendorff med berådt mod då han år 1911 icke såg någon annan utväg att bryta det ryska motståndet. Den nödvändiga striden mot bolsjevismen utgör i Ludendorffs och de flesta tyskars ögon ett tillfälle att göra sig betalda för sin eventuella medverkan genom Versaillesfördragets annullering eller kraftiga revision, samt en möjlighet att återupprätta rikets militära

x) som försågos med en reskassa på 50 millioner

styrka och ett löftesrikt program till tysk kolonisation i Ryssland. Man tror sig också säkert senare kunna i de väldiga människoreserverna i västra Ryssland finna det material som erfordras för det stora revanschkriget mot Västeuropa nedan

En lejonämjare, Henriksson, blef härom sistens på ett mystiskt sätt förgiftad i Gefle. En skyndsamt företagen magpumpning visade emellertid att giftet bestod af brännvin. Efter ett par dagars hvila kan mannen nu åter ta itu med sina tigrar^{x)}

Le Matin offentliggör en förklaring af en högtstående militär personlighet som har de största kvalifikationerna att besvara Ludendorffs handlingssätt står fullständigt i strid med hans påståenden och hans vädjan om internationellt samförstånd, så det, oberoende af^{f^o)} Kappkuppen, är ett

o) hans deltagande i s—

x) magen innehöll nästan bara brännvin

faktum att han alltsedan dess icke upphört att i hela Tyskland propagera tanken på revansch till hvarje pris. Frankrike kunde därför icke visa förtroende för Tyskland och räcka det handen annat än på vilkor att det iaktog ett absolut korrekt uppförande beträffande Versailles-fördragets uppfyllande, hvars revision Ludendorff kräver i enlighet med det alltyska programmet, så att godtgörelsen för Frankrikes skador skulle reduceras till ett minimum. Man måste därför fortfarande vara på sin vakt.

("Dumheten är orsak till långt mera olyckor i världen än ondskan – Ludendorff är dum)

I Ålandsfrågan skrives: "Detta stadium af steril surhet i vårt förhållande till Finland efter Ålandsfrågans afgörande måste vi komma öfver, ju förr dess bättre--- Det är för visso mycket ledsamt att vi förlorade spelet, men det vanns af vår motpart under de förut-

sättningar vi själfva dikterat, och vi ha ingenting vidare att säga dem. Att, sedan saken är utagerad, fortfara att betrakta Finland med misstänksamhet och ovilja är sannerligen både omotiveradt och onyttigt. Den ifver som på några håll framkommit att Sverige skulle på egen hand öfvervaka uppfyllandet af de garantier för den åländska nationalitetens bevarande Finland åtagit sig gentemot Folkförbundet^{x)}, är för vissa något af det mest ovisa vi kunna lägga i dagen. Domslutet i Genève ger oss inga speciella rättigheter i den vägen---

Skulle vi på egen hand göra någon granskningsrätt gällande, skulle svaret med säkerhet bli ett ganska frankt "bort med tassarna", hvarpå vi helt säkert intet annat kunde göra än att lyda order och dermed endast öka vår smälek (Hvarför inte styra till med krig och eventuell bolsjevism?)

x) Gud bevara oss väl! – hvilket trassel! Till på köpet med finnar!

--- På grund af sitt geografiska läge är Finland hänvisadt till att skaffa sig förbindelser. Utanför den ryska jättens port kan det ej lefva, utan att stå väl med andra makter, som ha intresse af att det kan uppfylla sin mission som portvakt. Ingen stat i Europa har så stor del i detta intresse som vi. Vare sig vi vilja eller ej, är vårt öde i förhållandet till det ryska grannskapet förknippadt med Finlands – och nu tvinga vi detta land till närmanden och förbindelser som gå oss förbi och som lätt nog kunna spelas ut mot oss. Detta är höjden af dårskap. En sådan hållning strider inte bara mot vårt uppenbara intresse, den strider också mot våra djupare nationella känslor. Och ju förr vi komma öfver detta, dess bättre. I samvaron individer emellan, liksom i förhållandet individer emellan, är det nödvändigt att upphöra med att stirra på redan afgjorda tvister. Skall något uträttas i

ena som andra fallet måste man tillämpa det af djup lefnadsvisdom präglade skaldeordet: stryk öfver – och gå vidare.

Hälsingfors den 23 Sept. Lagberedningen inlämnade idag till statrådet lagförslag om fullständig amnesti för de åtalade Ålandsledarna, samt de åtalade värnpliktiga hvilka uraktlåtit att infinna sig till värnpliktsuppåd. Regeringen lär omfatta lagberedningens ståndpunkt. (då är ju allt godt och väl, de slippa ut ur finkan och mottages vid hemkomsten till sina bergsknallar som nationalhjältar¹)

Från Berlin telegraferas den 24de Sept.

Rikskanslern Wirth, hvilken har åtagit sig att infria de förpliktelser, som uppställas i de allierades ultimatum, synes nu ej längre ha en så ljus syn på situationen som hittills. För den italienska tidningen Corriera della Sera förklarar han att betalningen af nästa post i skadeståndet ej kan gå så

x) med nästan lika stor entusiasm som filmhjältarna

fort som betalningen af den första milliarden. Och om Tyskland skall fortsätta att betala i guld skall en tysk statsbankrutt ej kunna undgås^{x)}

Till en fransk krigskorrespondent säger rikskanslern: "Vi kunna ej lofva, att det skall bli möjligt för Tyskland att betala allt, hvad som fordras, men jag försäkrar, att vi skola göra allt hvad vi kunna.

Rikskanslerns pessimistiska uttalanden ha väckt det största uppseende. Den tysknationella pressen fastslår i sina kommentarer, att Wirth ej blott har medgifvit Tysklands bankrutt, utan äfven sin egen politiska bankrutt.

Den socialdemokratiska partikongressen i Görlitz afslutades den 24de Sept. I sitt avslutningsanförande yttrade Wels bland annat:

"Vi göra ingen hemlighet af att riks-

x) gör den och kläm derigenom efter defacto hvad det tycks eljest oåtkomliga storkapitalet och krigshajarna

kanslern Wirth för de socialdemokratiska arbetarna och långt utan deras krets är den enda populära borgerliga politiker som finns i Tyskland. De socialdemokratiska partierna skola ej glömma, att han som borgerlig kansler upptagit kampen mot reaktionen och yttrat det modiga ordet, att han i kampen för republiken kommer att stå på arbetarnas sida” (bifall.

(Som socialdemokraterna nu gå i par med Folkpartiet bör Wirths ställning tills vidare vara tryggad?)

Senare, den 25te September. I Vossischer Zeitung framhåller Georg Bernhard, att offensiven mot Wirth måste anses för misslyckad och att den stora koalitionen^{x)} i själva verket är ett faktum om också tyska folkpartiet icke anser sitt inträde i riksregeringen vara särskildt brådskande. Rikskanslern har här till måndag förmiddag inbjudit de framtida koalitionsparternas

x) Mellan sossar och folkpartiet

framtida ledare till en konferens, vid hvilken detaljerna torde komma att dryftas. sid 33

Lokalanzeiger uppger däremot att majoritetssocialisterna icke kunna räkna på at tyska folkpartiet accepterar deras minimifodringar. Centern och demokraterna torde emellertid komma att söka förmå socialdemokraterna till eftergifter.

Ett sensationellt rykte! London den 25te September. De engelska aftontidningarna innehålla meddelanden om att exkejsar Wilhelm företagit ett flyktförsök från Holland. En jakt har i flera dagar seglat utanför Schleswigska kusten. Man påstår att den skall föra exkejsaren till Schleswig^{x)} Sunday Express skrifer idag att hela tyska folket enligt telegram från Berlin afgjordte väntar kejsar Wilhelm tillbaka.

x) lägg ett tjug torpedjagare (destroyers) utefter den holländska kusten och haffa apskallen

Bayern är icke endast samlingsplats för södra Tysklands monarkister utan för hela Tysklands.

Uppgifter om flyktförsök från exkejsarens sida ha på senare tiden gång efter annan dykt upp i engelska och franska pressen, men alltid befunnits fullständigt ogrundade. Det är föga troligt att ett dylikt försök skulle kunna företagas med någon utsikt till framgång, så väl bevakad som exmonarken är. Meddelandet torde därför bara mottagas med skepticism, och detta gäller gifvet i ännu högre grad påståendet om tyska folkets väntan. sid 32

Under rubrik "Den franska misstron mot Tyskland skrives från Paris

Herriot, radikala partiets ledare hvilken just återvändt från en studieresa i Tyskland, förklarar att han icke tror på Tysklands afväpning. Han har sett pansarautomobiler och

flygfält och har erfarit att Krupp tillverkar kanoner. Emellertid förklarar han att någon öfverhängande fara icke existerar och att franska armén länge kommer att förbli kontinentens herre. Men om tio år kommer en verklig fara att vara förhanden^{x)} Då kommer Tyskland att vara enadt (?) kring den ekonomiska republik som håller på att bildas. Då kommer den republikanska chauvinismen att träda i stället för den gamla imperialistiska (?) och då kommer Tyskland öppet att vägra uppfylla Versaillesfördragets bestämmelser. Därför är det nödvändigt att Frankrike förblir starkt väpnadt (Osborn)

Enligt L'Intransigeant skall år 1915 underhandlingar pågått mellan Island och Tyskland, gående ut på att Island skulle få ett lån på 10 millioner kronor genom två utländska ban-

x) obs! De gamla väl-drillade och kadaverdisciplinerade soldaterna äro dock då mestadels ur spelet.

ker af hvilka den ena skulle köpas medan direktörsskifte skulle äga rum i den andra. En million skulle användas till mutor åt alltingets medlemmar. Tyskland skulle få monopol på utnyttjandet af landets naturrikedomar och rätt att använda Island som flottstation. Därpå skulle Island förklara sig oafhångigt. När Danmark protesterade skulle tyska trupper tränga in på danskt territorium. Som uttryck för sin tacksamhet för hjälpen skulle Island begära att få en tysk konung.

Genévemötet nekar hjälp till Ryssland? -- Subkommisionen för hungersnöden i Ryssland, som ansett att för närvarande regeringarna icke äro i stånd att bevilja några krediter, beslöt att nekande besvara två frågor: 1) att rikta en vädjan till regeringarna, 2) att uppmana folkförbundsrådet att erbjuda sina tjänster för organisation af internationella krediter

ganisation af internationella krediter, förvalta penningmedel och öfvervaka de tyska säkerheter som skulle utgöra garanti för dessa krediter

(Detta hör till den ryska röran – kom in på orätt ställe)

London den 26te September. Under rubrik "England hyr den tjeckoslovakiska radiumproduktionen" meddelas att Oxforduniversitetets radiolog, professor Soddy, i går återkom från Prag, medförande två gramm radium af ovanlig renhet. Denna radiummängd, som är den största, som någonsin införts till England representerar ett värde af 10 000 pund sterling. På grund af den farliga strålningen förvaras det dyrbara ämnet i en särskild förpackning af bly. Denna radiummängd är den första leveransen i enlighet med ett kontrakt som ingåtts med tjeckoslovakiska regeringen enligt hvilket de tjeckoslovakiska radiumgrufvorna

till de engelska vetenskapsmännen uthyra en viss radiummängd för en tid af femton år hvarefter den kan återställas

(Hur mycket förlorar Radium i vikt genom flitigt användande under femton år?)

Från förbudslandet U.S.A. – I Chicago förklarade den man, en mr Dalrymple, som skulle svara för förbudslagens efterlefnad, att "i staden säljes den och drickes den dag som idag är, mera än som såldes och dracks innan förbudet infördes" Detsamma är utan undantag fallet i alla stora städer. "Vi stå maktlösa ty polisen vill ej hjälpa oss –

--- Nästan ännu mera karaktäristiskt är en offentlig förklaring som polischefen i Chicago ungefär samtidigt afgifvit, nämligen att arrestera dem som bryta mot förbudslagen. "Det är möjligt att Chicago, förklarade han, "få en jury som vill döma dem hvilka öfverträda denna lag". Från den 1^{sta} Juli 1919 till den 16de Jan. 1920 arresterades 600 personer, därför att de

sålt öl och brännvin. Af dessa blefvo blott 5 förklarade skyldiga och då af den anledningen att de själfva medgifvit sig vara skyldiga.

(Om jag skulle ange någon af våra hederliga lönnbrännare här i krökarna blefve jag förklarad varg i veum – och detta med rätta) sid 31

Om "Pingströrelsen", som införts hit till Sverige skrives från mörkaste Småland^{x)} bland annat:

Utan tvifvel böra religion och andaktsöfningar i regel vara "resandes ensak"^{o)} Men tyvärr gifves det till och med i vår upplysta(?) tid fall då det hela urartar till något andligt osundt --- Jag har i sommar varit i tillfälle att studera den religiösa utvecklingen i fråga i Svenarums socken. Vid dessa tillfällen får man ovilkorligen för sig att man framför sig har en samling psykiskt

o) ett bevingadt uttryck från forna tiders småländska gästgifvargårdar

x) Nässjötrakten

sjuka individer. En predikant kommer upp, läser ett bibelspråk och börjar utan en paus framstötta ett "föredrag" i hvilket "Jesu dyra blod och sår" samt hallelujarop förekomma i hvar och hvarannan mening, ju mera gripen af "anden" talaren blir, det vill säga ju fortare han kan få sina talorgan att arbeta, desto bättre är det eller "saligare" för att använda pingstvännernas term. Under föredraget utstötta de troende ideligen högljudda rop: "Ack min käre Jesus – tack för blodet – Halleluja! samt oartikulerade läten.

--- Följer så vittnesbörd. En efter en reser sig upp och framstammar med darrande kropp och vibrerande stämma ett svammel af bibelspråk, utrop och obegripliga ljudsammanställningar. Ju mer de sistnämnda komma att dominera, desto saligare blir det. Man närmar sig höjdpunkten af andakt: tungomålstalandet. Detta består nämligen uteslutande af oartikulerade lä-

ten och ljudsammanställningar utan språklig betydelse. Vanligen kommer tungomålstalandet öfver vederbörande när han afger sitt vittnesbörd eller gör sin bön. Vittnesbördet eller bönen öfvergår direkt i talande tungor. Den talande faller plötsligt ihop och det börjar rycka i alla hans muskler. Munnen och anletsdragen förvrides så att man knappast kan känna igen honom med uppåtsträckta händer åhöra de troende de hemska ljud och läten som sedan framstötas ur hans mun. Efter en stund kvicknar så tungomålstalaren till och uttyder för församlingen innebörden af det sagda, tolkar det på svenska. Ibland kan någon annan plötsligt af anden läras att förstå tungomålstalandets Kanaaneiska språk och göra öfversättningen. Innehållet är nästan alltid att "Jesus kommer snart och hämtar sin brud"

Vid förrättandet af bönen når den religiösa epidemien sina mest från-

stötande former. Man lägger sig ned på golvet och kryper om hvarandra under ideliga Jesurop. Den som skifver detta skall aldrig glömma den syn som erbjöd sig då öfver 50 personer lågo krälände öfver andra i ett missionshus, utstötande fullständigt förvirrade rop.

Predikan, sång, vittnesbörd och bön kretsas alla kring ett och samma ämne: Jesus kommer säkert snart till sin väntande brud. Man kan icke undgå en känsla af att pingströrelsen bygger på omedvetna erotiska moment^{x)} inför allt detta om brud och brudgum, detta formliga krypande öfver hvarandra under böner, de eggande melodier hvarpå alla sånger sjungas och de långt in på natten fortsättande mötena. Det ligger ett drag af sinnlighet öfver allt detta. (bomsäkert^{x)})

Sångerna, vid hvilka ett treradigt dragspel medverkar ge en god inblick

x) nästa sida

i det fränstötande frossandet i ämnena Jesu dyra blod och sår och brudgummen och bruden --- sid 58

(Månne ej uppbyggelsemötena i Svenarum ge en bild af de första kristnas kärleksmåltider i Roms katakomber, der det gick så "lifligt" till att polisen måste gripa in?)

Jämför Meresjkovskis skildring (i Antikrist) af den ryska sekten hvars andaktsutöfningar bestodo i de vildaste sexuella orgier, efter hvilka popen utdelade syndaförlåtelsen öfver lag – endast syndaren kan finna Jesus – sa Oftedal, sen han förfört alla fruarna i en norsk småstadshåla, hvilket gjorde honom mycket populär bland de troende)

(sidan 23) Jag tycker att Willy kunde hålla sig i skinnet där nere på sitt Doorn – Han har ju allt hvad ett gammalt gubbskrälle behöfver – storkofvan, holländska ostron, religionströst, Vild-

svinsskinkor från östra Preussen, en lätt och roande syssetsättning i sin bibelforskning, Rheinerwein, Curacao, genever och arrak (till punschbrygd och till att friska upp humöret med "holländskt mod) samt, framför allt samvetsfrid, ty såsom den tyska Gudens ställföreträdare här på jorden har han ju endast handlat enligt från högkvarteret utfärdade order. Han borde därför nu i lugn och ro kunna njuta af sitt dolce far niente, i synnerhet sedan frun i nåder blef högsalig härom sistens. Men det är väl "royaauténs imposanta emblemer" som hägra för Augusten.

Albanien är representeradt vid Nationernas förbunds kongress af biskop Fan. (sidan 22) – En afspänning i förhållandet mellan borgerliga och socialdemokrater, mellan den bayerska reaktionen och den republikanska rikspolitiken – det är resultatet af de antirevolutionära elementens öfvermodiga demonstration i glädjen – det gafs på

sina håll uttryck åt en verklig glädje öfver att en af republikens mest bemärkta män hade fallit offer för rojalistiska lönnmördare.

Högertidningen Sydsvenska Dagbladet skrifver i finska frågan:

Det kan vara på tiden att pressen på båda sidor tar väl vara på de frön till samförstånd som växa upp. Det är för tidigt att här i landet upptaga frågan om ett närmande till Finland såsom en allvarlig försvarspolitisk fråga. Den står ju icke på dagordningen. Vacker så, om det kan resoneras därom, under vänskapliga former i pressen. Ålandsfrågan får naturligtvis icke för en lång framtid stå hindrande i vägen. Den är tillsvidare afgjord och mycket beror på hur ålänningarna själfva fatta sin nya ställning och på Finlands politik gentemot öbefolkningen. Så mycket kan redan sägas att Sverige har alla intressen af ett starkt Finland.

--- Det är med glädje som detta uttalande inregistrerats. När Dagens Nyheter för cirka en månad sedan gaf uttryck åt liknande synpunkter, greps den ärade kollegan af ett fullständigt raseri, ja, uppmanade nästan till boycott mot ett organ som kunde uppträda så antinationellt. En syndare som sig så omvänder och bättrar, bör ju mycket vara förlåtet.

V.Spg skrifver i sin hufvudstadskorrespondens:- Besannas det att förräderikomplotten lagats till af en provokatör som gjort upp utkastet till den "skandinaviska rådsrepubliken och anskaffat de militära dokumenten för att sätta rödfinnar och andra bolsjeviker i klistret, är det inte bara de senare som ha intresse af att få veta hvilkas ärenden han gått.

I pressen har det flera gånger antydts att bland de tilltalade en vore provokatör. I sin bekännelse hänvisar han också till att polisen på grund af de anteckningar den funnit

borde ha misstänkt hur det hängde ihop äfven om han ingenting sagt. Men polisen har engagerat sig så starkt för antagandet af en röd förräderikomlott, att den inte fäst något afseende vid det som talat emot. Hela anklagelseakten är byggd på denna grund och faller ihop om den ryckes undan. Därför har man icke kunnat släppa den och kommer nog icke att göra det nu håller, om det finns någon möjlighet att vidhålla den. Det är icke så godt att komma ifrån en uppfattning i hvilken man arbetat sig in, rifva ned den byggnad man nyss byggt upp och varit så stolt öfver, för att i stället sätta upp en annan som inte på långt när blir så monumental. Men det kan inte hjälpas om rättvisan kräfver det.

(Det skall bli intressant att se hur denna fråga kommer att utveckla sig – Finns det något uslare än en agent provokation – ja en soudenör) (för att inte tala om kvinnohandlare)

(sidan 28). Den af polisen i Chicago framställda anklagelsen, att hälften af den honom underställda polisstyrkan är regelbundet engagerad i den otillåtna sprithandeln, håller på att undersökas af myndigheterna. Redan afgifna vittnesmål utvisa att värdshusvärdarna under många månader gjort sina inköp från polisen, som levererade Whiskey i fångvagnarna (bra). Poliserna togo en guinea extra per låda för sålunda levererad Whiskey. Allmänna åklagaren har till polischefen öfverlämnat en lista på 100 polismän, som haft att göra härmed. Han har äfven offentliggjort ett meddelande, att en sammanslutning, hvars medlemmar hufvudsakligen äro att söka inom poliskåren gjort sig en inkomst på nära en fjärdedels million pund sterling (4½ millioner kronor) under de senaste månaderna genom organiseradt öfverträdande af förbudslagen.

Berlin den 28de September. Det oaf-

x) Jag hyser en sådan vördnad för Whiskey att jag omedvetet stafvar den med stort W.

hängiga riksdagspartiet har framlagt ett lagförslag till skyddande af republiken, enligt hvilket statstjänstemän, som ådagalägga monarkistiska åsikter, skola afskedas af riksregeringen (en radikalism som kanske är behöflig mot de oeffterättliga herrarna)

Under en interview med en engelsk tidningsman har Hugo Stinnes bland annat yttrat:

--- Kriget visar att politiska allianser^{x)} äro en dårskap. Den enda praktiska alliansen skulle vara ett ekonomiskt nationernas förbund under ledning af Förenta Staterna och England och som garanterade ekonomisk fred. Och utan att Ryssland helt kommer med får man inga stabila förhållanden i Europa. Men att reorganisera Ryssland öfverstiger en enskild nations krafter, där till behöfves Englands, Förenta staternas och Tysklands förenade ansträng-

x) som till exempel "de allierades" kontra Tyskland

ningar. Och för denna uppgift ägna sig tyskarna allra bäst^{x)}, därför att de bäst förstå sig på sina ryska grannars psykologi (fårskallighet)

Från förbudslandet Norge. Vid förhandlingarnas slut i stortinget den 29de September begärdes ordet af Hegge, hvilken fäste uppmärksamhet på ett uttalande af ekonomidirektören i Morgenbladet Martens. Denne hade yttrar att minst 10 af de stortingsmän som röstade för förbudet själfva "söpo sig fulla som svin" --- Morgenbladet torde antagligen uppfordras att uppge namnen på de tio svinen.

Grekiska legationen dementerar alla uppgifter i den kemalistiska rapporten, att en strid vid Eskisjeir blifvit ett fullständigt nederlag för grekerna och medfört att turkarna besatt omgifningarna af denna stad.

Stadsmyndigheterna i Piräus och

x) de äro de styfvaste skojarna

Athén anordna ett storartadt mottagande af (segraren) konung Konstantin vid dennes hemkomst från Mindre Asien. Den officiösa tidningen Prutevoussa jämför Konstantin med de gamla bysantinska kejsarna, då de i triumf återvände till sin hufvudstad. (kanske dom också fått klå?)

Samtidigt har Kemal pascha vid återkomsten till Angora af parlamentet erhållit marskalktiteln och af folket hyllats med namnet "den segerrike"

(Efter slaget vid Hogland sjöngs samtidigt Tedeum i Stockholm och Petersburg till firande af den glänsande segern –

- "Stor seger, jag koncentrerar mig bakåt telegraferade general von der Tann efter nederlaget vid Orlean)

Undras om hjältekonungen nu också i Pireus, liksom vid sin återkomst till Grekland, skall stega fram på sina hänförda, på marken liggande undersåtars ryggar

– Tvi faen, greker

det ser lite konstbesynnerligt ut att den ärekrönte monarken paltar sig hem just som det börjar osa katt)

Den nya tyska koalitionen tycks nu principiellt klar. Från Berlin telegraferas nämligen den 29 September:

I afton har hos rikskanslern hållits en lång konferens mellan representanter för de tre regeringspartierna och tyska folkpartiet. Resultatet blef, att principiell enighet uppnåddes om en utvidgning af regeringen och om riktlinjerna för det nya kabinettets in- och utrikespolitik.

Den nya koalitionsregeringen, hvars rikskansler blir doktor Wirth kommer att bildas i nästa vecka. Antagligen kommer folkpartiet att besätta finansminister och vice kanslersposterna. Likaså torde Tyskland komma att få en ny inrikesminister.

(Detta bådar ju godt, isynnerhet att sossarna och folkpartiet tycks ha funnit en modus vivendi)

Från Hälsingfors telegraferas 29 Sept.

Inom ledande juridiska kretsar diskuteras den möjligheten att i lagen om de så kallade Ålandsmålen terminologi "benådning" skulle utbytas mot "inställande af rättsliga åtgärder mot de skyldiga ålänningarna". Mycket möjligt är att regeringen kommer att ge paragrafen denna ändrade form, så mycket mer som högsta domstolen ännu icke fällt någon dom öfver Sundblom och Björkman och någon benådning af dem i egentlig mening sålunda ej kan ifrågakomma. Återstår egentligen bara ett enda litet steg för att finsk och svensk ståndpunkt i fråga om bästa sättet för Ålandsmålen afveckling skall bli en och samma, nämligen att uttrycket "de skyldiga ålänningarna" ersättes med exempelvis "De åtalade ålänningarna". Ordet skyldig tycks stå där blott för att in i det sista försvara en position som man

uppenbarligen numera funnit ohållbar.

London den 30de September. Daily Telegraph tror sig veta att Hugo Stinnes på sista tiden undergått en politisk omvändelse. Han, som för kort tid sedan bekämpade W. Rathenaus projekt, har nu förklarat att han godkänner och samtycker till den ännu icke ratificerade Wiesbaden-öfverenskommelsen.

Daily Telegraphs medarbetare har från privat håll erfarit att Hugo Stinnes i öfverensstämmelse med Ratheanau tror att Tyskland måste betala i guld och varor. Enligt samma källa skulle Stinnes ha gjort tyska regeringen ett anbud att alla hans bolag skulle hjälpa till att skaffa tyska regeringen guldmark för skadeståndet till Frankrike.

Tidningen tror slutligen att Stinnes snart kommer att öfverträffa

Rathenau i sina bemödanden att visa Tysklands goda vilja att fullgöra villkoren i fördraget. (håll ord min far!)

London den 30de September. Enligt meddelande från Belfast fortsätter kampen i staden mellan protestanter och katoliker, trots alla bemödande af trupper och polis att återställa ordningen. De som icke förfoga öfver vapen begagna sig af stenar och järnstänger. Äfven i Tipperary ha allvarliga oroligheter ägt rum.

(Kampen på Irland är så ytterligt hätsk emedan den bottnar i religionshat, klasshat och rashat, det förstnämnda ingrodt genom i fordna tider föröfvade gemenheter af de båda kyrkorna, de senare genom de trindskalliga kelternas ilska då känna sin underlägsenhet i den ekonomiska kampen under de långhufvade, sluga germaniska anglosaxarna som i århundraden skott sig på deras bekostnad

och kraflat sig upp på deras axlar. Obs! det är egentligen i födgeni som germanerna äro öfverlägsna kelterna, som eljest både andligen och fysiskt, i synnerhet fysiskt, äro jämngoda med dem)

Om de oefterrätteliga polackerna^{x)} skrifver The Times bland annat:

Svårigheterna och farorna i Polens ställning mellan Ryssland och Tyskland ligga i öppen dag, men just emedan läget är så vanskligt skulle man önska att få se folkets patriotism ta sig uttryck i en förständig politik och nationell enighet. Den meningen håller nu på att vinna terräng som anser att Polens delning under adertonde seklet varit ett i längden oundvikligt öde, beroende på det polska folkets oförmåga att styra sig sjäfv. Vi hålla denna mening för falsk och tro att inom folket finnes ett sundt förstånd och uppbyggande krafter i stånd att anpassa sig till verk-

x) ungefär likadana stollar som irländarna

lighet som föreligger och att återge den polska staten det internationella anseende som den nu vårdslöst förskingrar. Men detta måste ske snart ty mörka moln stiga upp på Europas horisont. Polen måste arbeta på sin inre konsolidering och lösgöra sig från ärelystna anspråk, som äro omöjliga att uppfylla.

Under rubrik ”märkelig schism inom Englands arbetarvärld meddelas från London att en omröstning inom maskinisternas och eldarnas fackförbund har gifvit till resultat en öfverväldigande majoritet för ett afbrytande af samarbetet med grufarbetarfackförbundet. Beslutet är ett utslag af den harm det väckt bland maskinisterna, då grufarbetarfackförbundet vid början af den stora kolstreiken uppmanade pumppersonalen vid gruforna att lämna sin post (hvilket skulle orsakat en oerhörd nationalförlust)

(genom detta beslut har maskinisterna

och eldarnas fackförening på ett eklatant sätt häfdat engelsmannens goda rykte för dumdt förstånd. Hvad vi på lagstiftningsväg söka åstadkomma – förbud för samhällsfarliga streiker, ha de engelska arbetarna frivilligt satt i verket – mycket bra)

Berlin den 30de September. För att få ett slut på förbrytarlifvet i Berlins centrum, som nattetid blifvit ett tillhåll för alla möjliga tvifvelsaktiga element företog polisen en natt en razzia å Friedrichstrasse, Dorotheenstrasse, Wilhelmsstrasse och Behrenstrasse. Resultatet af razzian blef att 1200 personer af begge könen delvis under starkt motstånd arresterades. Hundra stycken som kunde bevisa sitt alibi(?) blefvo emellertid genast åter frigifna. De öfriga transporterades på en mängd lastbilar till polispresidiet vid Alexanderplatz. Bland de arresterade befunno sig icke mindre än 200 efter-

spanade förbrytare. Razzian fortsattes med utrymmande af en massa beryktade förbrytarnästen och sträckte sig äfven till bangårdarna, som nattetid äro ett tillhåll för alla möjliga lösa existenser.

I en artikel om den tyska valutamisären läses som slutord: "Den engelska uppfattningen är i allmänhet den att om de allierade icke åstadkomma lättnader i ersättningssumman inom den närmsta framtiden kan man vänta en tysk statsbankrutt inom loppet af ett halft år se nedan

Den gamla tystlåtna Moltke skrattade två gånger i sitt lif. Den första gången då hans svärmor dog, den andra då man sade honom att Vaxholm var en fästning – och svenskarna skrattade åt Moltke för det han trodde en sån dalkarl.

Berlin den 1^{sta} Oktober. Officiellt meddelas att det vid garantikommissionens förhandlingar med tyska regeringen kon-

staterats att den skadeståndslikvid, som tyska regeringen skulle erlägga den 15de Nov. och som utgör den första kvartalsinbetalningen på den variabla annuiteten, täcktes af den i vissa ententeländer upptagna särskilda importtullen på tyska varor samt af de tyska varuprestationerna, hvarför någon kontant likvid den 15de November icke ifrågakommer.

Hälsingfors den 1^{sta} Oktober. Hit meddelas från Warschau att vissa meddelanden af den nationaldemokratiska deputeranden Zamorski väckt stort uppseende i riksdagskuloarerna. Han har uppgifvit att Pilsudski i krigsrådet framlagt en plan till militärförbund mellan Polen och Tyskland, hvilket motiveras med betydelsen af tysk neutralitet i händelse af krig med Sovjet eller Litauen. Därpå skulle komma en öfverenskommelse i Oberschlesiska frågan på bas af ett tyskt lån till Polen (kan Tyskland uppträda

som långgiffvare, bör det också kunna göra rätt för sig gentemot Frankrike)

Om Lloyd-George skrives att han, allt trots kan påräkna de liberalas hjälp i irländska frågan, ty man måste komma ihåg att "ingen lefvande människa mer än Lloyd-George kan få tories med på en försoningsfred med Irland".

Londontidskriften Nation, radikal, tror att man om några veckor skall vara på god väg mot uppgörelsen. Meningen är ju att gifva Irland dominion home rule eller dominion status. Hvad som särskilt vållar svårighet är att vi engelsmän tänka oss en dominion som ett fritt folk, medan Irland bakom uttrycket ser skuggan af britiska väldet. Om Lloyd-George kan skapa ett fritt och vänskapligt Irland så vinner han en framgång som ödet nekat de största engelsmän i det förflutna

I hvilket fall som helst står han på en höjd som få statsledare nått.

Hans lif läses redan som en saga i böcker för folk och ungdom. Det är en fröjd för ögat att följa en så grant, jämnt och djärft stigande kurva, låt vara att den äfven har sina hack nedåt. De äro ovanligt små och få. För en gångs skull ser man ett fullgånget människoöde i största stil utan motstycke.

(J.E. Engström, Sv.D.)

Clemenceau aftäckte den 2 Oktober i Sainte Hermine det till hans ära uppresta monumentet^{x)} och höll därmed ett ettrigt tal hvori han bland annat omnämnde Spaaöfverenskomelsen, som nödgat Frankrike att låna Tyskland pengar för dess återuppbyggande(?) Han beklagade att krigsbrottslingarna icke blifvit dömda att Frankrikes fordran minskats och betalningarna uppskjutits. Han ville uppmana allmänheten att enligt fredsfördraget fordra att skadeståndsskulden får prioritet gentemot den tyska inrikesskulden (just det, gör rent af statsbankrutt)

x) staty, eller hvad ? (ja staty)

och att den skatteböroda som hvarje tysk får sig ålagd blir lika stor som hvarje fransmans (detta förefaller resonligt) Allmänheten borde förstå, att man hvarken afstår från skadeståndskrafvet eller den yttre säkerheten. Skadeståndet och Frankrikes säkerhet vore oskiljaktiga vilkor. sid. 62

(Om räntan på den inhemska statskulden nedsättes till hälften, blefve 5 milliarder inbesparade, som kunde användas till krigsskuldens gäldande. Härom har förut skrifvits i memo)

Från Genève telegraferas den 2^{dra} Okt. Den med så stora förväntningar motsedda debatten om rustningsfrågorna medförde en politisk öfverraskning i det fransmannen Noblemaire höll ett anförande, som tyder på en ny försonlig kurs i Frankrikes politik. Noblemaire, som talade på franska regeringens uppmaning och enligt direkta instruktioner från Briand förklarade, att franska regeringen all-

tid anslutit sig till förslagen om afväpningen. Beträffande förhållandet mellan Frankrike och Tyskland förklarade Noblemaire, att det bredvid det fredliga och fria Frankrike kan finnas plats för ett Tyskland, som är lika fredsälskande och fritt. Nationernas förbund hade skapats för att fylla detta önskemål. Men Frankrike vill ha nödiga garantier, hvilka för närvarande icke äro tillräckliga, ty om också Tysklands materiella afväpning fortsätter, har man icke erhållit någon försäkran, att Tyskland icke åter skall börja rusta. Talaren fastslog att Frankrike efter kriget blifvit pånyttfödt. Det är absolut icke militäristiskt, men så länge fredsvänner och revanschlystna strida i Tyskland, måste Frankrike stå beväpnadt. Ingen önskar fred högre än Frankrike, emedan ingen lidit mera. Därför skall Frankrike sända ombud till Washington för att medverka till afväpningen

Fisher (England) förklarade att

England känner sin skuld till Frankrike, men freden blir möjlig först då Frankrike och Tyskland glömt sin antagonism. England och Frankrike sträfva till samma mål, nämligen fred i hela världen.

Hymans (Belgien) förklarade å de små nationernas vägnar, att Noblemaire och Fishers uttalanden utgöra en mörkare punkt i Folkförbundets historia.

Lord Robert Cecil yttrade att Noblemaires tal var det märkligaste som hållits denna session. Han hoppades att hans ord skulle bli hörda i England och bära frukt äfven i Tyskland.

Församlingen antog därefter enhälligt det af Sehanzer (Italien) framlagda resolutionsförslaget, hvilket betydde antagande af samtliga afrustningskommissionens resolutioner.

(Noblemaire lär vara en sjuhälsikes karl, en af framtidsmännen i deputeradekammaren. Han tillhör det nationella blocket som slutit upp kring Mille-

rand och Briand)

Från Paris telegraferas den 2^{dra} Oktober, att regeringen i Washington, som hittills lämnat alla meddelanden från Nationernas förbunds sekretariat obesvarade (!!) har nu på en gång besvarat 11 olika meddelanden. Inom folkförbundskretsen anser man denna omständighet karaktäristisk för den för folkförbundet gynnsamma utvecklingen af amerikanska regeringens hållning.

Om indiernas kamp för befrielse från det engelska outhärdliga och grymma träldomsoket telegraferas den 2^{dra} Oktober från Calicut:

Situationen i Millatur börjar bli mycket allvarlig. De upproriska muhamedanerna tvinga hinduerna att välja mellan döden och islam. Om de tveka befaller de att gräfvat sina egna grafvar och om de sedan fortfarande vägra att öfvergå till islam skjutas de ihjäl. Fullständig själfstyrelse har proklamerats

af rebellerna (så rätt så, och så förståndigt^{x)} hvilka beslagtaga hinduernas spannmålsskörd. Hinduerna fly från området. Öfver 2000 flyktingar ha ankommit till Perintalmanna

(Om bara Indien lyckas befria sig från det engelska förtrycket, kommer det med sina 320 millioner mestadels analfabetiska innevånare, fördelade på gud vet hur många stater, raser, religioner och kaster som alla ligga i lufven på hvarandra, att bli ett sannskyldigt paradiset på jorden, där ingen hungersnöd behöfver befaras, då de komma att slå ihjäl hvarandra så friskt att maten räcker till för de öfverlevande (se Indiens historia före engelsmännens uppträdande. En annan fördel med indisk själfstyrelse blir att de kunna återinföra den vackra, urgamla seden att bränna upp sina enkor på bål – tänk hur väl ompysslade gubbskräl-

x) De stödjas härutinnan af alla Sveriges tanter (med och utan byxor) sympatier

lena sådana förhållanden ska bli på gamla dar)

En insändare till Dagens Nyheter skrifver:

Edra studier öfver växthybrider har fångat mitt intresse. Vallmoroten uppfanns i trädgårdskonstens barndom. Sedan dess har man genom upprepade korsningar lyckats framställa den pedagogiskt värdefulla rovallmorottingen hvaraf för öfrigt en liten tillsats ger delikata rovallmorottingefärspäron. De enkla hybriderna mossalad och potatistel äro visserligen billiga men något sträfva i smaken. Utmärkta födoämnen äro däremot rabarberberiskan, resedahiaprikosen och pensenapelsinen. Mitt eget högsta nöje är att, prydd med de blyga blå blommorna af nejlikaktusenskönarecission intaga en välgräddad omelett på den så ytterst välsmakande hampalsternackameliakaciananastrakantarellen. (galet, men roligt)

Eder tillgifne

Botanisterbuktalare

(sidan 32) Om hur det kan gå till vid ett möte af pingstväänner i Norrland skrifves:

Det var å ett af denna sekts möten i Njurunda socken strax utanför Sundsvall. Mötet pågick som bäst, stämningen var som mest exalterad, då plötsligen en massa snö rasade ner från taket. Nu började det mest helvetiska oväsen som kan tänkas. Under högljudda rop att djäfvulen vore i antågande, kastade de närvarande sig framstupa på golvet, i alla möjliga tonarter anropande Jesus, vår Herre och den Helige ande om hjälp. En del jagade den inbillade djäfvulen rundt i salen under ständiga rop och skrik och det var det vildaste uppträden som kan tänkas. Slutligen fingo de ned den stackars djäfvulen i en vedlår och med Guds hjälp förmådde de hålla ner locket. När de så en god stund trängts om att få hålla fast djäfvulen, kommo de på för mig obekant sätt underfund med att fången flytt från vedlåren. Mycket besvikna

öfver att ha mist sin fånge, lofprisade de i alla fall Gud för att han gifvit dem kraft att motstå detta satans anlopp. Några barn som voro med och sjöngo, blefvo totalt vettskrämda, en del icke troende likaså, om ej för djäfvulen så för hans motståndare. Att söka ingripa och tala förnuft med de upphetsade människorna skulle varit lönlöst om ej rent af farligt (år 1921 i Sverige)

Om den blifvande Washingtonkonferensen skrives:

En stor del af den amerikanska opinionen skulle vara beredd att lämna Japan koncessioner i Östra Sibirien för att underlätta samförstånd. Finansiella kretsar anse att Japan utan krig kan eröfva åt sig en stor plats på den kinesiska marknaden. Intellectuella kretsar åstunda äfven ett närmande mellan Kina och Japan, då dessa två länder äga så mycken kulturell gemenskap. I korthet sagdt tycks den nuvarande situationen inge för-

hoppning om att den japansk-amerikanska rivaliteten skall kunna lugnas och utjämnas samt afslutas på fredligt sätt—

(Hur går det då Kina med sina omätliga naturrikedomar och obegränsade tillgång på billig arbetskraft i våra barns, eller med all säkerhet, i våra barnbarns tid vaknar upp och börjar konkurrera på världsmarknaden – för 50 år sedan voro japanerna skämtfigurer som gjorde lackerade dosor

Japan är mitt fosterland

mitt humör är mildt och fredligt

Om jag morskar mig ibland

sker det alltid helt beskedligt

sjöng japanen i "Théblomma" Obs! Kinesen är styfare karl än japanen.)

Hinke Berggren höll den 2^{dra} Okt. ett föredrag i Folkets hus i Nyköping öfver ämnet "Intryck och minnen från Ryssland, den sociala revolutionens land

hvari han bland annat yttrade:

-- Kommunisterna i Moskva uppgå till 40.000 medan stadens hela folkmängd är 2000000 (nu lög du Hinke). Det var alldeles på sin plats att denna minoritet regerade öfver den stora majoriteten, förklarade talaren, som undrade hur det skulle gå om Stockholms arbetare skulle få som de ville. Jo, då blefve det 14 liter i månaden.

--- Arbetarna hade det skralt ställt med kläder, på grund af den gemena blockaden, men så mycket bättre tillgång hade de deremot till teaterbesök och att studera skön konst. Enligt talarens förmenande stodo bolsjevikerna så högt i kulturellt hänseende att vi här i Sverige i jämförelse dermed äro rena barbarer ("rena" va dom). Något som talaren var förtjust öfver var att Lenin lät folket titulera sig kamrat. Och en arbetsledare hade varit så kamratlig att han bjudit en arbetare på en cigarett! Denna demokrati hade gjort

talaren häpen –

Föredraget som framfördes med vanlig schwung och för öfrigt var späckadt med svordomar applåderades lifligt af flertalet åhörare.

Senare höll talaren en föreläsning om Shakespeare.

Professor E. Heckscher betecknar industriidkarnas under Arosmässan framförda kraf på en ny inflation eller ny prisstegring som kapitalistisk bolsjevism –

--- Sedan tullförhöjningarna som medel till prisstegring genom valens utslag nu fått skrinläggas, börjar kampen från industrihåll för inflation. Detta visar att tullförhöjningarna ej voro hufvudsaken för högern under valrörelsen. Det man från det hållet ville uppnå var en stegring af prisnivån, fastän det lät illa att tala rent språk.

(sidan 52) Clemenceaus "ettriga" tal—

--- Man är tämligen ense om att hans

uttalanden sakna större politisk betydelse. Clemenceau gör hädanefter intryck af att redan tillhöra historien och äfven att vilja tillhöra historien (bravo, håll i dig härmed dundergubbe^{x)}

Endast Le Matin angriper, sin vana trogen, Clemenceau på ett våldsamt sätt. Eljest återspegla pressomdömena den allmänna åsikten, att om Clemenceaus fredsverk är ofullkomligt, så förblir det hans ära att i det afgörande ögonblicket, då nationen sviktade, ha brutalt men lyckligt rest den till ett okufligt motstånd.

Då filmskådespelaren Fally, anklagad för mord på sin älskarinna, mot borgen lössläpptes ur finkan, afhämtades han af sin maka, hvilket inte hindrade flera damer från att falla honom om halsen och öfverhölja honom med kyssar. – jämför den gemena mansmörderskan Mrs Brauo, som frikänd af brist på bindande bevis, fick

x) ej i kongl.svensk bemärkelse

mottaga dussintals äktenskapsanbud. Och detta ehuru hon hvarken var rik, ung eller vacker – se Katjesen –

Paris den 5te Oktober. Moltkes memoarer om krigets uppkomst ha för publikation öfverlämnats till den berömda österrikiska filosofen Rudolf Steiner, men tyska regeringen har förbjudit deras offentliggörande. Steiner har i dag i en interview gifvit en sammanfattning af de nämnda dokumentens innehåll.

Tyska generalstabens ursprungliga plan gick ut på att kränka både Belgiens och Hollands neutralitet. Det var Moltke personligen som uppgjorde en ny plan, hvilken gick ut på att Hollands neutralitet skulle respekteras som en försiktighetsåtgärd mot en eventuell blockad.

Ända till den 31 Juli klockan 10 på aftonen hade Wilhelm II varit öfvertygad om att England inte skulle intervensera och han hade önskat att

tyska arméns hufvudstyrkor skulle först kastas mot Ryssland (måne han icke hade rätt härutinnan?) Om Belgiens neutralitet ej kränkts, hade antagligen England ej med hela sin kraft deltagit i kriget. I September 1914, efter Marneslaget ansåg Moltke att kriget redan var förloradt för Tyskland (jämför kronprinsens fråga: "Tror du att jag någonsin kommer att bestiga kejsartronen? – och så illfanades de i ytterligare fyra år!) I omkring tre veckors tid var Wilhelm II tveksam om han skulle lämna öfverbefälet åt Moltke eller icke, men till slut beslöt han sig för Falkenhayn. Moltke hade icke någon hög tanke om kejsaren, och han hade icke lämnat honom meddelande om planen att anfälla Frankrike öfver Belgien, hvilken för länge sedan uppgjorts af generalstaben, ty, yttrar Moltke "Kejsaren var alldeles för pratsjuk och indiskret. Han skulle ha berättat det för hela världen" Endast rikskanslern Bethmann-

Hollweg kände till generalstabens planer. (Kan man tänka sig något mera upp och nervändt än att omedelbart före krigsutbrottet lämna öfverstekrigsherren och rikets så godt som enväldige härskare i okunnighet om fälttågsplanen – och en öfvestekrigsherre, som helt lojt låter saken ha sin gång – "Alla furstar äro mer eller mindre otillräkneliga")

Från London telegraferas den 4de Okt.

Under en lunch för de ryska nödlidande (låter som ett hån) höll hedersgästen, Nansen, ett betydelsefullt tal, hvori han yttrade, att folkförbundets anda skulle komma att medföra en omhvälfning i världspolitiken. I Genève hade härskat en underbar stämning, ty folkförbundets delegerade hade talat som mänskliga varelser och icke som politiker. Nansen hade fått ett så starkt intryck af folkförbundets värden att han skulle ägna återstoden af sitt lif

åt att kämpa för dess framgång. Efter att ha gjort en återblick på de olika frågor förbundet redan löst, tillade Nansen: Hvar skulle världen stått om folkförbundet icke varit? Stora ting ha i år utförts af förbundet, som är världens samvete. Dess största bragd är troligen dock upprättandet af den internationella domstolen, ett väldigt steg fram mot världsfreden. Ensamt detta vore nog för i år (ja, så pratar Nansen. Vi här i detta kulturcentrum anse att folkförbundet är ett rackarpack, i all synnerhet sen dom frändömde oss Åland)

Från Paris telegraferas d 5te Okt.

Folkförbundsrådet kommer antagligen att föreslå följande lösning af Oberschlesiska frågan:

Gränsen följer Sforzalinien^{x)} något ändrad till Polens förmån. En internationell kommission tillsättes för att

x) Då bli polackerna förbaskade

x) Jag vill ej stafva linje

tillgodogörandet af grufområdet. Polen och Tyskland anmodas ingå öfverenskommelse om en allmän uppgörelse rörande den ekonomiska tvisten.

Tokio den 4de Oktober. Premiärministern Hara har hållit ett tal vid ett möte med regeringspartiet i Nagano, hvarvid han yttrade, att regeringen skulle göra sitt bästa att begrunda rustningarna och aflägsna alla anledningar till missförstånd från utlandets sida rörande Japans politik i Östern.

I ett tal den 4de Oktober yttrade Lloyd-George bland annat att Washingtonkonferensen utgör en af de händelser som influera världshistorien flera århundraden framåt ---

--- Den stundande konferensen med Sinnfeinarna kunde få framgång endast om deltagarna definitivt och beslutsamt bestämde sig för att lita på sitt eget folks sunnda förnuft i stället för att följa extremisterna.

Från Newyork telegraferas den 5te Okt.

Newyork Sun skrifver i en ledare angående Clemenciaus tal att man måste afgöra om Frankrike behöfver de garantier det fordrar för att till ett minimum reducera sina stridskrafter till lands, och man får icke lämna ur sikte möjligheten af ett tyskt angrepp. Om Frankrike vid Washingtonkonferensen framför frågan om garantier som skulle ta formen af hjälp, kan hvarken amerikanska regeringen eller någon annan vägra att diskutera ett sådant projekt

Leipzig den 6te Oktober. Högste åklagaren vid riksätten har utfärdat häktningsorder för högförräderi mot doktor Kapp, general L Lüttwitz, fregattkaptenen Erhardt med flera deltagare i Kappska kuppen^{x)}. Riksregeringen har utfäst en belöning på 50000 mark (pappers eller guld?) till den som bidrager med tillförlitliga meddelanden eller till gri-

x) När gick den af stapeln? För minst ett år sedan?
Häktningsordern kommer lite sent.

pandet af någon af de anklagade

(Kapp har schappat till Sverige, där han under skydd af asylrätten, i lugn och ro kan njuta sitt dolce. De andra rackarna ha nog också luskat sig undan – de ha haft god tid dertill, man har förmodligen dröjt med utförandet af häktningsorder tills man var bomsäker på att den ej skulle tjäna till något – de anklagade ha säkerligen i god tid underrättats om saken nästa s.

London den 6te Oktober. Tidningarna innehålla gynnsamma kommentarer om den beredvillighet makterna visa i fråga om den stundande Washingtonkonferensen. Daily News skrifver:

Den nya anda, som synes börja inträda i allmänna opinionen i Frankrike beträffande Washingtonkonferensen, får kanske anses som ett tecken på att äfven i Frankrike större vidsynthet börjar göra sig gällande gentemot de synpunkter som under de två

senaste åren synes ha ledt dess politik. I tidens fullbordan kommer äfven Amerika att bli nödgat deltaga i europeiska angelägenheter på ett sätt som skall fylla alla berättigade franska kraf. Amerika kan icke lefva mera för sig själf än något annat land. Isoleringens tid är nu förbi för oss alla. Men de metoder som då voro begripliga, äro nu ändå måttlösa och skadliga. Hemliga fördrag, privata allianser och maktbalans äro vapen som börja bli föråldrade.

Mot en annan deltagare i Kappupproret, Berlins före detta polispresident von Jagow börjar den 27de Oktober, vid riksätten i Leipzig, en process för högförräderi. Bland vittnena äro general Ludendorff och förre justitieministern Scheffer. (Det skall bli intressant att läsa Ludendorffs vittnesmål – han som själf inte gör annat än konspirerar)

Doktor Kapp befinner sig, som sagdt i Sverige, Kapten Erhardt i Österrike

Major Papst och öfverste Bauer i Ungern, general Lüttwitz har också afdunstat och Trebitsch Lincoln har för några månader sedan på grund af bedrägeri utvisats ur Österrike. Det torde icke vara stora utsikter till att någon af dessa herrar blir straffad

Från Budapest telegraferas d.6. Okt. att Tiszaprocessen, som pågått i fem månader nu afslutats. Keri har dömts till döden för anstiftande af mordet, under det Gärtner fått 14 års straffarbete för delaktighet däri

Den berlinska kyparestreiken har antagit ohyggliga former. De streikande utöfva en sådan terror mot folk som måste äta utomhus att det blifvit lifsfarligt att tillfredsställa hungern. Man riskerar nämligen att bli genompryglad af de streikande välorganiserade band, som tränger in på de restauranger hvilka söka upprätthålla driften. Polisen förefaller att stå fullkomligt maktlös.

(Fortsättning på "den ryska röran")

Hälsingfors den 20 September. – I härvarande bolsjevikretsar återges öppenjärtligt ett utlåtande af Maxim Gorkij till en rysk amerikan som nyss besökt honom. Gorkij förklarade sig se dystert på Rysslands framtid på grund af den ödesdigra antagonismen mellan staden och landsbygden. Den ryska bonden kommer aldrig att underkasta sig Sovjetsystemet. Han kommer aldrig att göra några offer och än mindre är han förmögen att tillräckligt snabbt mottaga upplysning och förbättra sitt landtbruk. Detta är ödesdigert för det centrala lifsmedelsproblemet^{x)} och hela Rysslands ekonomiska återuppbyggande. En sammanstörtning är oundviklig och de nuvarande maktinnehafvarna skola kanske tvingas att träda tillbaka om också blott för en tid^{o)}. Men under denna tid skola Rysslands städer dränkas i ett haf

x) nästa sida

o) nästa sida

af blod då den rasande af tvångsätgärderna mot all stollighet uppretade bönder går fram.

(Före kriget producerade det ryska jordbruket ett oerhördt öfverskott af brödsäd och förhållandet blir detsamma, nej ännu fördelaktigare emedan bonden nu äger den jord han brukar, då den bolsjevikiska maran aflystes)

(Har bolsjevismen väl en gång fått skjuts är det ingen fara för att den åter skall komma till makten. Det sörja nog "de rasande, af tvångsätgärderna uppretade bönderna – som utgöra minst 80 procent af Rysslands befolkning för.

En representant för en stormakt som i Ryssland underhandlar om upprättande af handelsförbindelser har på återvägen här (Hälsingfors) lämnat upplysningar om de röda truppkoncentreringarna som har varit i tillfälle att studera. Trupper ha samlats i mängd längs västgränsen från Finland till Polen. Pansar-

tåg och artilleri möts öfverallt, och det hela ser hotfullt ut. Vid närmare granskning öfvertygas man dock om att de krigiska afsikterna icke äro så farliga. Det är en utsvulten trasarmé där hvarje soldat är en sorglig skepnad. Med utmärklade ansikten och slöa blickar släpa de sig fram mot lägerorterna. Tiggeri är förbjudet, men så snart chefskapet är borta möter utlänningen allt som oftast en soldat som ömkligt ber om en bit bröd. Allmänna intrycket var att en armé som denna icke kunde bjuda reguljära trupper något nämnvärdt motstånd.

England förlorar tålamodet med Sovjets agitation! – London den 20de September. Reuter erfar, att sedan afslutandet af det engelsk-ryska handelsfördraget engelska regeringen lojalt afstått från all offensiv aktion mot ryska regeringen. Efter fördragets undertecknande har emellertid Sovjets skärpt sin kampanj af svek och fientlighet mot en-

gelska regeringen i Centralasien och Afghanistan.

Britiska regeringen är besluten att icke längre tåla ett dylikt tillvägagångssätt och har följaktligen till Moskva afsändt en i skarpa^{x)} ordalag hållen not, hvari uppmärksamheten fästes på att dessa allvarliga trohetsbrott fordra en förklaring.

London den 21^{sta} September. Tidningarna ägna liflig uppmärksamhet att den britiska noten till Sovjetregeringen med anledning af de flagranta kränkningarna af den engelsk-ryska handelsöfverenskommelsen. De framhålla att noten i bjärta färger illustrera de svårigheter som möta hvarje civiliserad makt som försöker att träffa en årlig öfverenskommelse med Sovjetregeringen^{xx)} Noten har ännu icke besvarats. Den britiska allmänheten kan icke förstå bolsjevikernas hållning då de sam-

xx) "Man behöfver ej hålla ett löfte till en kapitaliststat"

x) lika skarpa som den franska kommunikén?

tidigt med att de vädja till regeringarna om en kredit på många millioner (pund), icke nöja sig med att öfverösa samma regeringar med otidigheter utan äfven fortsätta med en propagandaverksamhet, som öppet förklaras åsyfta att undergräfvat nämnda regeringars inflytande (hvilken oerhördt dumhet – de kunde väl vänta med att skoja tills de håfvat in millionerna). Notan är att framställda anklagelser åtföljas af bestämda och detaljerade belägg. ---
Storbritanniens sträfvan att åstadkomma bättre förbindelser med det olyckliga Ryssland kommer att omintetgöras, om Moskva regeringen icke afstå från sin fiendtliga och svekfulla verksamhet.

Hälsingfors 22 Sept. Förhållandet mellan Polen och Rådssryssland har de senaste dagarna utomordentligt tillspetsats. Då Sovjetregeringen icke skridit till några åtgärder med anledning af det polska yrkandet på uppfyllande af

fredsfördragets bestämmelser om erläggande af den första betalningen, tillställdes Warschauregeringen Moskva-regeringen ett ultimatum (den 19de September) hvare det säges att om Sovjet icke uppfyller de polska fordringarna före den 1^{sta} Oktober, afbrytes förbindelserna.

Följande dag sammanträdde MoskvaSovjet för att behandla Polens ultimatum. Trotski förklarade att Sovjetregeringen alltjämnt voro villig att underhandla med Polen, men meddelade samtidigt att röda armén nu är mera beredd än någonsin att försvara rådsväldet mot alla anfall. Trotski afbröts titt och ofta af stormande bifallsyttringar.

I politiska kretsar i Warschau tror man icke att Moskva skall ge med sig hvarför man motser förbindelsernas afbrytan, hvilket åter kan leda till öppet krig.

I härvarande officiella bolsjevikkretsar förklaras kategoriskt att Sovjetregeringen måste afvisa Polens ultimatum.

Hälsingfors den 23^{die} September. – Från Moskva meddelas att väldiga partier utsädesspannål, som sändts till hungerområdena, aldrig kommit fram. Det är fråga om flera millioner pund (~~pud~~ ?) utsäde som försvunnit på vägen^{x)}. Sträng undersökning har inleds (af de brottsliga?)

Rövvarband ha de senaste veckorna varit i liflig verksamhet i Moskva. En mängd djärfva rån och stölder ha föröfvats af dessa banditer, hvilka förskaffat sig vapen genom att muta stadsmilisen. Bland annat röfvades –(diverse regeringsupplag) sedan vakterna öfverrumplats.

Från Riga telegraferas d.24de Sept. att den från Brest-Litovsk och sin verksamhet som ryskt sändebud i Berlin mycket kända ryska folkkommissarien Joffe dödats på tåget mellan Odessa och Kiev. Mordet lär ha utförts af ukrainska upprorsmän, som ville

x) ha de norpats af bolsjevikerna eller andra banditer?

hämnas afrättandet af de ukrainska lärde och andra framstående landsmän.

Från London telegraferas d.26te Sept.

Afbrytandet af de diplomatiska förhandlingarna mellan Polen och Ryssland väntas med säkerhet komma att äga rum den 1^{sta} Oktober. Man tror likväl att det icke omedelbart kommer till krig emedan båda parterna äro utmattade och svaga.

Trotsky har efter sin återkomst till Moskva hållit ett tal i hvilket han förklarade att han var mycket tillfredsställd med sitt besök hos röda armén^{x)}. Soldaterna visade sig hänfödda och disciplinerade och organisationen var god! Den röda armén är nu större än någonsin.

Under rubrik: "Den döda handen öfver Bakhu" skrifver Pravda:

Staden liknar en kyrkogård –Nastagrufvorna ligga tysta.
Borrmas-

x) se sidan 74

kinesernas buller har tystnat, så äfven ånghvisslorna. Himlen öfver verken är ren och klar. Ingenstädes synes någon rök. Verktygen ligga spridda rundt omkring, men inga arbetare synes till. Endast några enstaka verk äro ännu i gång, som dock gör totalbilden ännu mera tryckande. Naftaverken ha icke lidit någon nämnvärd skada genom inbördeskriget. Anledningen till driftens inställande är uteslutande att söka i den dåliga administrationen. Vid det ena verket finns öfverflöd af tekniskt material, som man inte har någon användning för under det ett annat måste inställa driften, emedan det just saknar dylik materiell. Öfver allt handhafves ledningen af kollegier. Icke på någon plats finns en administratör, som bär ansvaret för hela verkets ledningsarbete. Disciplinen bland arbetarna är totalt försvunnen. De komma till fabrikerna endast för att sofva ut och hvila sig, och efter "arbetet" i fabrikerna

gå de till det verkliga arbetet hos en eller annan privat mindre arbetsgifvare.

Enligt säker källa har Rysslands guldförråd nu sjunkit till 70 millioner rubel. Med afseende å handelsutbytet med utlandet står bolsjevikernas hopp till pälsvarorna och i ledande kretsar skryter man med att få ihop dyrbart pälsverk för 100 millioner rubel (en struntsumma, jämförd med behofven). Detta är dock ren bluff, ty man saknar nu det nödvändigaste för jakt på de värdefulla djuren, jaktgevär och hagel. Det finns nästan intet bly i Ryssland. (Detta kan i ordets fullaste bemärkelse kallas att sälja björnens hud innan man skjutit honom) nästa sida

London den 27de Sept. Reuter erfar, att Nansen telegraferat till Tsjitsjeren och frågat honom, huruvida meddelandet om att fyra medlemmar af allryska hjälpkommissionen dömts

till döden, är sant. Hittills har intet svar ingått.

Den engelska regeringen har erfarit att en summa på mer än 100000 guldrubel, bestämda för propaganda i Afganistan^{x)}. Engelska regeringen är mycket förvånad (undra på det – tigga af ett land som man tänker ställa till revolution i) öfver att bolsjevikerna, som upprepade gånger förklarat att det är omöjligt för dem att sända guld till utlandet för inköp af varor och lifsmedel, är i stånd att uppbringa så stora summor för sin propaganda nästa s.

(ofanstående meddelas under rubrik: ”propaganda viktigare än lifsmedel – Jag tror nästan att Trotskij är den vedervärdigaste kriminaldåre historien har att uppvisa, och det vill säga mycket – och så han ser ut – en fullkomlig banditty))

Den ryska vetenskapsmannen (”den säkra källan” å föregående sida) säger att Maxim Gorki gjort mycket godt genom att rädda

x) befordrats med extratåg genom Turkestan till Afganistan

många oskyldiga lif, men att han helt och hållet sålt sig åt bolsjevikerna och därigenom samlat en lysande förmögenhet samt nu är en af Rysslands rikaste män (synd på karl)

(förra sidan) Under rubrik: ”Sovjet skärper sin propaganda Europa utöfvar skrifves från Helsingfors:

Tredje internationalens exekutivkommitté har beslutat igångsätta liflig propagandaverksamhet i Europa, bland annat skola två gånger i veckan utges informationsbulletiner på engelska, franska och tyska språken. Internationalens Berlinkommitté skall förse 450 tidningar i hela världen med lämpligt agitationsmaterial (penningmedel för denna storartade bolsjevikpropaganda tas af de 10 millioner pund som Sovjet hoppas få låna af Europa till afhjälpande af den skriande nöden) (såna fån som tala om sina rackarstreck på förhand, istället för att tga därmed tills de fått storkofvan

Hälsingfors den 28de September. På de flesta järnvägar i Ryssland har på senaste tiden inträffat urspårningar af lifsmedelståg, iscensatta af järnvägsfunktionärerna och järnvägsmilisen i syfte att komma åt lifsmedlen. På detta sätt förklaras, att väldiga partier, som sändts till hungerområdena, försvunnit på vägen.

Isvestia meddelar att från de ryska järnvägarna bortstals under år 1920 gods till ett värde af en milliard rubel^{x)}. Till och med hela tåg ha försvunnit

Moskva – Pravda meddelar att sedelpressarna på grund af pappersbristen ej kunna leverera den nödvändiga sedelmängden, 20 milliarder rubler om dygnet (3 gånger Sveriges värde år 1913)

Washington den 28de September. Ryska Sovjetregeringen vägrades den 27de September af domaren Manton att uppträda som part vid Förenta staternas domstolar (hvilken smälek!) emedan

x) guld eller pappersrubler?

detta land icke erkänt Sovjet. Detta utslag afkunnades i samband med ett försök från Sovjets sida att komma i besittning af vissa ryska ångfartyg, som nu befinna sig inom Newyorks hamnområde

("a fleet in being" – kan man med skäl kalla Sovjetrysslands flotta för närvarande. Efter de kontrarevolutionära avslöjandena i Augusti ha arresteringarna på flottan fortfarit. De fängslades antal öfverstiger 550. Öfver hälften af dessa ha erhållit officersutbildning. På många fartyg finnas inga officerare kvar. I marinstaben finnas endast ett par tiotal officerare. De fängslade som ej afrättats ha förts till koncentrationsläger i södra Ryssland.)

Från Varö (Vardö?) telegraferas 28 Sept.

Trafiken på Ryssland har på senaste tiden varit ganska liflig. Ett par ryska fartyg ha anländt hvarje vecka och affärsmännen här ha sålt ganska mycket manufaktur och kolonialvaror

till Ryssland. Denna trafik kommer dock nu sannolikt att upphöra. Den ryska rederiagenten Boljkovski meddelar nämligen att Ryssland hädanefter skall upptaga en införselskatt om 15 procent af varans värde^{x)}. Detta gäller alla varor äfvén fisk och andra varor som sändas genom Röda Korset. Meddelandet har väckt stark indignation, och det förefaller nästan otroligt, att bolsjevikerna, som anropa världen om hjälp samtidigt uppställa sådana hinder för införseln af lifsmedel.

(Om ofvanstående meddelande besannas, slå Trotskij & Co rekord i fräckhet – antagligen emedan de lita på, att hur gement de än bära sig åt måste världen dock hjälpa de svältande millionerna – låtom oss emellertid hoppas på en efterräkning – och lämna denna att uppgöras af just dessa svältande millioner – den torde bli skarp)

x) att betala armé och propaganda med

London den 30de September. Enligt Daily Telegraph har engelska regeringen beslutat att alla krigsförråd af kläder och tyger som finnas kvar, skola ställas till Röda Korsets förfogande för hjälpen till Ryssland (bravo)

Under folkförbundsförsamlingens möte den 30de September yttrade Nansen om farhågorna för att man skulle hjälpa Sovjet icke är tillräckligt skäl för att döma 20 millioner mänskliga varelser till döden (rätt – några få millioner pund räcker ej till mer än en kort galgenfrist för Trotskij & Co)

Berlin den 29 September. Under riksdagens sammanträde idag uppläste den oafhägiga socialisten Dittman en artikel ur den beryktade Miesbacher Anzeiger (tysknationell), som kastade ett grellt ljus öfver de tysknationellas upphetsningskampanj som slutligen ledde till mordet på Erzberger. Den oafhägiga talaren kräfdde att regeringen fråntog

pensionerna från reaktionära ämbetsmän och officerare och fordrade en genomgripande politisk och författningsmässig reform ^{x)}.

Enligt officiella meddelanden af ryska kommunistpartiets centralkommitté var antalet medlemmar i partiet den 1^{sta} Maj 1920 600000 och september 1921 blott 200000. Den starka minskningen vill kommittén förklara med den rensning som företagits i syfte att utesluta "mindervärdiga element" (om denna rensning företages tillräckligt grundligt, bör det inte återstå en kotte i partiet)

Hälsingfors den 2^{dra} Oktober. 14 personer har afrättats i Tiraspol för delaktighet i en hvitrysk sammansvärjning. I Odessadistriktet ha arkebuserats 12 agenter för allryska hjälpkommittéen.

I en hemsk skildring af hungerdistrikten i Ryssland af en engelsk skriftställare Arthur Ransome läses bl.a:

"Den stoiska resignation med hvil-

x) kom in på gali ställe

ket detta elände mottages, och som visar en hardt när ofattbar förmåga att tåla och lida har som sitt motstycke en energilöshet och slöhet hvilken väl utgör den förnämsta förklaringsgrunden till att ett sådant tingens läge öfver hufvud kunnat uppkomma –

Enligt telegram från London den 3 Okt. har Maxim Gorki intervjuats af Daily News särskilda korrespondent och därvid yttrat att kommunismen kommer att försvinna från Ryssland. Han trodde att något slags socialistrepublik eller till och med demokratisk republik, liknande Förenta staterna slutligen skulle uppstå. Något alternativ till Sovjetstyrelsen är emellertid icke möjligt för närvarande. Sedan han ägnat Lenin sin hyllning i dennes egenskap af en af världens största män, förklarade han, att den stora massan af de ryska bönderna äro ett hinder för allt

framåtskridande (jämför Arthur Ransoma uttalande här ofvan). De äro brutala, mordiskt lågt stående och knappast mänskliga^{x)}. Endast de intellektuella klassernas kunna rädda Ryssland

”Sevodnia” uppger den 3^{die} Oktober att 447.000 hungrande ha flytt från Volgaområdet till Central-Ryssland, Sibirien och Turkestan (inte flera?)

I en artikel om ”läget i Österrike och Wien” skrifver doktor Sigmund Münz:

--- Det är en allbekant och för alla zoner gällande erfarenhet att det mest småaktiga af alla mänskliga väsen är bonden. Bondens egoism öfverträffas icke, det må vara fråga om Österrike eller Island eller Argentina (Sverige?), af någon annan yrkesklass --- mot bondens egoism och slughet komma till och med lagarna på skam (något för våra bondeförbundare att fundera på – deras ledstjärna är ju, enligt programmet, rena klassintresset)

x) ofvan om bönder

Från Hälsingfors telegraferas d. 4de Okt.

Utvandrare från hungerområdena, som erfarit om den amerikanska hjälpen, ha börjat massvis återvända till hemorten. Försöken att hindra dem därifrån ha varit fruktlösa. Sovjetmyndigheterna befinna sig i ett svårt läge, i det att ny desorganisation inom transportväsendet och obeskriflig oreda inom provianteringen uppstått. Lifsmedelsupplag och järnvägsstationer bevakas af starka militärkommandon, hvilka ofta få leverera formliga drabbningar med de påträngande immigranterna (arma stackare)

Den bekante ryske publicisten Amfiteatrov höll den 3^{die} Oktober ett föredrag om förhållandena i Petrograd. Han betonade, att den forna lysande metropolen förfaller alltmer. Innevånarantalet har nedgått från 2½ millioner år 1918 (för högt) till ½ million, på grund af den panikartade flykten från staden och den enorma dödligheten. Denna är

särskildt stor bland spädbarnen i det att af 100 nyfödda barn endast ett förblir vid lif (låter alldeles otroligt – före kriget var dödligheten bland spädbarn upp till ett år 30-40 procent i Ryssland mot 7-8 procent i Sverige – men 99 procent – ta tillbax). Arbetarbefolkningen har minskat från 400.000 till inemot 30.000. Af 570 pensionärer i skriftställarnas hus ha 270 aflidit.

Från Agence Havas telegraferas den 4de Oktober: Enligt pressmeddelande från Belgrad har en ryss vid namn Ivan Metrowan, som är Trotskijs privatsekreterare, häktats där. Vid förhör förklarade han, att Sovjet haft för afsikt att angripa Rumänien i Augusti, i syfte att bemäktiga sig skörden i Bessarabien (ogeneradt!) men afstått på grund af de försiktighetsmått som Rumänien vidtagit (rädda för klå)

Till Reval meddelas från Moskva (den 5te Oktober) att därstädes under se-

naste tiden cirkulerat ihärdiga rykten om att Sovjetregeringen i midten af Oktober kommer att utfärda ett dekret hvarigenom medborgerliga och äganderättsfriheten skola tryggas. Kommunisterna vilja i sina händer behålla endast den politiska makten (som de visat sig så kompetenta att handhafva)

London den 7de Oktober. Doktor Nansen förklarade i dag i ett tal vid en lunch (karlen äter sig fördärfvad för att skaffa mat åt de svältande ryssarna – han tycks luncha immerbadd), att han ansåge den ryska hungersnöden för den viktigaste fråga Europa och världen för närvarande har att lösa. Minst 10 millioner människolif stå på spel och de af nöden hemsökta områdena behöfva omkring 4 millioner ton lifsmedel. Talaren ville föreslå att man sysselsatte de arbetslösa med att tillverka förnödenheter som man har behof af i Ryssland. (ett originellt upp-

slag! – Hvarför inte – låt de arbetslösa göra nytta för kofvan istället för att slå dank – men det gå de nog ej in på)

Från Hälsingfors telegraferas d. 7de Okt.

Nyvalen till rådet och exekutivkommittén i guvernementet Viatka ha gifvit ett rätt märkligt resultat, i det de nu bestå till blott 20% af bolsjeviker, resten ”vildar” under hvilken benämning döljer sig mensjeviker och socialrevolutionärer. En af dessas första åtgärder har varit att upplösa samtliga tjekainrättningar i guvernementet. Då dessa vägrat lyda order, utkommenderades militär, och samtliga röda polisagenter utvisades från guvernementet.

Enligt Sovjetpressen ha under tiden 1^{sta} Januari – 1^{sta} Maj detta år 25.000 inregistrerade medlemmar af kommunistpartiet af olika revolutionstribunal dömts för allehanda lagöfverträdelser, däraf 22 procent för stöld, för snillningar och tjänstemissbruk, samt

resten för svårare brott, såsom mord, spionage och kontrarevolution.

Bryssel den 7de Okt. Vid den internationella konferensens sammanträde igår framhöll den amerikanska delegerade Brown att Hoovers mission i Ryssland arbetade efter ett system, som tillåter kommunismen att kontrollera lifsmedelstransporterna till dess tidpunkten för deras fördelning är inne, och han bad konferensen att jämföra detta system med Nansens, hvilken berättigar Sovjetrepresentanter att vara medlemmar af kommissionen --- Troligen kommer konferensen vid omröstningen i dag att ge Hoovers ordning sitt slutliga erkännande --- Den engelska delegerade, Sir Philip Lloyd hänvisade till öfverenskommelsen mellan England och Frankrike, enligt hvilken ingendera af dessa stater kommer att lämna någon kredit till Ryssland sålänge Sovjetregeringen icke erkänner den internationella

fortsättn. sid 81 nästa häfte

The Memorial by Mr Dick nr. 34 b

- Jag tror inte att man vinner något på att motsäga en kvinna- Nää, det är inte lönt - låt na bara hålla på så motsäger hon snart sig själf

- Jag vill minnas att du sagt att det var någon idiot som friade till dig innan du blef gift med mig - Ja, det var det- Hvarför gifte du dig inte med honom då? - Jo, det var just hvad jag gjorde

- Handelsresanden till den lögnaktika springpojken: Hvad tror du det blir af pojkar som aldrig tala ett sant ord?- Springpojken, raskt: Handelsresande

I en skånsk tidning syntes häromsistens följande uppmaning:

Hjälp till

att lätta de tunga skattebördorna!

Rösta med partibeteckningen

Olycklig bergsbestigning

Ombrytarnisse hade varit framme och fuskat dit denna säkerligen enastående partibeteckning.

Grosshandlar Pehrsson med fru stadd på resa i Afrika tages till fånga af kannibaler. Pehrsson, orolig – Tror du dom tänker äta upp oss? Frun: ”du gör då inte annat än tänker på mat!

I fjällkolonin: Fröken: Hvad är det som sammanhåller oss alla och göra oss bättre än vi af naturen äro skapade?

Constance: Snörlifvet

I järnvägskupén, den sällskapliga profryttaren: Jag ser att ni förlorat en arm! Tvärviggen: Ja sannerligen tror jag inte det. Jag får tacka er för att ni fäste min uppmärksamhet på saken.

Rymningarna ur Malmö fängelse ha gifvit anledning till följande: - Centralfängelset i Malmö måtte vara mycket stort. – Hur så? – Där ryms ju så mycket (Uj, uj, uj)

- Nå Olle, du sitter väl främst i din klass?

- Nää, men ja kan klå den som gör´et